

ДЕМОКРАТИ ВЕДУТЬ ПЕРЕД У ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ ДО ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ

Вашингтон. — Огляд нашої виборчої кампанії у 100 виборчих округах показує, що демократи мають легку перевагу і готові вибрати Палату Репрезентантів, яка матиме малу демократичну більшість. Цей огляд зробили кореспонденти щоденника "Нью Йорк Таймс", побувавши в 32 стейтах. Самі республіканці признають, що щоб вони могли затримати дотеперішню більшість у Палаті Репрезентантів, то мусили б чекати попрацювати впродовж двох тижнів, які ділять виборців від виборів, що мають відбутися 2 листопада. Кореспонденти твердять, що демократи не здобудуть такої поважної більшості, про яку вони тепер говорять, але їм вдасться здобути більшість із кількох конгресменів. Тепер республіканці мають 219 конгресменів, а демократи 215, є ще чотири конгресменські місця неосажені. Кореспонденти твердять, що два ос-

ВИСТАВКА З НАГОДИ 50-РІЧЧЯ МИСТЕЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ ОЛ. АРХИПЕНКА

Нью Йорк. — Минулої суботи, 16 жовтня відбулося тут офіційне відкриття мистецької виставки творів світової слави скульптора, Олександра Архипенка, в якому взяли участь запрошені гості та представники преси. Об'єднані Галерії Американських Мистців (711 П'ята Евеню, коло 55 вул.), у залах яких відбувається ця виставка, проголосили в Нью Йорк Таймс, між іншим, таке: "Сьогодні в світі мистецтва, які могли б дати доказ безперервних успіхів впродовж 50 років. Одним з таких, що може це доказати і довести, є Олександр Архипенко, відомий у світі скульптор і малювальник, що жив у скульптурі куди важливіші новості, ніж будь-який інший мистець". Ця виставка творів одної людини з 110-та з ряду. Перша виставка творів Архипенка в З'єднаних Державах відбулася ще 1913 року в "Арморі Шов" в Нью Йорку. Не зважаючи на зібраний на виставці багатий мистецький матеріал, він — природно — не може виявити усієї сили творчості Архипенка впродовж 50 років. Тому в програмі зазначено, що за два тижні деякі з виставлених тепер скульптур будуть замінені іншими. Теж заповідано в програмі три доповіді Архипенка (за вільним вступом) для відвідувачів виставки на тему творчості та модерної скульптури з аналізом творів самого мистця. Доповіді відбудуться у суботу 23 і 30 жовтня та в листопаді, від 4-5 попол. Виставка триватиме до 14 листопада 1954. Між численними гостями, що вітали мистця з 50-літньою творчістю, була делегація від Товариства Українських Мистців в ЗДА, яку очолював скульптор Сергій Литвиненко. Вітаючи, вони вручили "своєю почесною членові й славному землякові" кіш цвітів. Від редакції "Свободи" та У. Н. Союзу вітав мистця д-р Л. Мишуга.

СВЯТОЧНА ЮВІЛЕЙНА МАРИЙСЬКА АКАДЕМІЯ В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк, Н. Й. — Комітет Католицької Організації при Українській Католицькій Церкві св. Юра в Нью Йорку влаштував у неділю 17 жовтня в Карнегі Гол Святочну Академію в честь Непорочної Зачаття Пречистої Діви Марії з нагоди Ювілейного Марійського Року. Ця академія складалася з вісьмох пунктів. "Під Твоєю Милості" в арр. Михайла О. Гайворонського відіграв Об'єднаний Мішаній Хор під дир. Л. Крушельницького. В цьому хорі співали члени хорів з усієї Метрополітаної Ювільної Організації. Коротке словорозповіді вголосі читав Ігумен Орест Засібіда, ЧСВВ в двох мовах — англійській і українській. Жіночий хор відіграв "Діво Маріє" — слова Яра Славутича, музика Миколи Фоменка з сольо Марти Колосовської-Кобрич, сопран. Скрипаль Аліція Бучинська відіграла на скрипці "I. Largo" Ф. М. Верачіні і "Сонаті Д-дур" Антонія Вівальді-Оваторіо Респірі. Баритон Лев Райнарович співав "Кант Почаївській Божій Матері" в арр. Антона Рудницького, "О Боже, одомощи зглянься", музика Василя Варвиського і "Думу" Михайла Гайворонського. Чоловічий Хор "Думка" під дир. О. Микетюка відіграв "Через поле широкое", в арр. Кирила Стеценка і "Думу" про Почаївську Божу Матір", в арр. Миколи Леонтовича. Лідія Крушельницька відігравала "Скорбіну Матір" Палла Тічана в супроводі музичної Ілліастрії Миколи Фоменка. Поем Божій Матері на тлі сценічної візії в арр. О. Кошиця, "Пречиста Діво Маріє" відіграв Об'єднаний Мішаній Хор. Музичний супровід був у руках піаніста Романа Савицького, сценічне оформлення програми дав мистець Мірослав Радич. Зала була майже виповнена слухачами.

Канадійці випробовуватимуть гармати „Ніке“

Вашингтон. — Представники секретаріату оборони і Канадійської Головної Квартри повідомляють, що впродовж в ЗДА протиатомові керовані стрільня "Ніке" в січні і лютому 1955 року випробовуватимуть в Канаді в Форті Черчил, в Манітобі. Ці пробі мають ствердити, який вплив на ділення гармат мас сильний мороз, що тоді панув в цій околиці Канади. Відділ канадійських воєнків цього літа випробовували в центрі керованих стрілен "Ніке" в Форті

Зменшується число тих, що вмирають на пістріак

Нью Йорк, Н. Й. — Голова Американського Товариства для поборювання пістріака д-р Альфред М. Помпа заявив, що число смертних випадків від негдури пістріака між жінками поважно зменшилось. Д-р Помпа мав на думці хворих на пістріак матиці і груди. Число смертних випадків зменшилось впродовж останніх десятих років, бо тепер часом пізнають, що гризу негдура та лікують її при допомозі операцій і радіації. Число смертних випадків серед жінок у віці від 25 до 75 року життя зменшилося на десять відсотків. Д-р Помпа проголосив ці числа у зв'язку з з'їздом 200 фахівців в Нью Йорку, які мають нараджуватись головним чином над лікуванням пістріака матиці. На цей з'їзд прибули спеціалісти з Німеччини, Англії, Південної Африки та з цієї країни і з інших держав. Тепер коло 20,000 жінок у ЗДА вмирають на пістріак груди, а коло 15,000 від пістріака матиці. Американське Товариство для поборювання пістріака гадас, що вже в найближчому часі вдасться ті числа зменшити до половини.

Дводенна гостина лікарів на Союзівці

Упродовж минулої суботи і неділі, 16 і 17-го жовтня, гостила на Союзівці група українських лікарів і їх родин з метрополітаної округи Нью Йорку і Нью Джерзі, борючись з гарної погоди, карата в кольори осінньої природи та всіх угодісних Союзівці. Під час вечері в суботу колег лікарів вітан на цій другій як їхній прогулянки на Союзівці голова Товариства Українських Лікарів у ЗДА д-р Роман

ПРЕЗ. С. ВИТВИЦЬКИЙ СТВЕРДЖУЄ ЩО РАЗ БІЛЬШЕ ЗРОЗУМІННЯ В ЗДА — ВИЗВОЛЕННЯ НАРОДІВ СССР

Нью Йорк. — "Серед вічних житань і різних політичних доктрин — трудно збагнути, яка з трика американська політика. Проте справа визволення помирлених більшовицькими народами входить шораз поважніше в комплекс політичної думки американської публічної опінії і державної верхівки. Нашим завданням є поглибити те зрозуміння, й приспівувати той процес. Тому не можна нехтувати ніякими шляхами й способами, які ведуть до цієї мети" — казав президент УНР на ексцелі, д-р Степан Витвицький у своїй 1 і 1/2-годинній промові, що й вголосив на з'їзді Союзу Товариств Сприяння Національній Раді, який в суботу 16 і неділю 17 ч. м. відбувся в Нью Йорку у залі Л. М. Клубу. През. С. Витвицький, почавши від вказання на тяглість української державницької думки ще від княжих часів по нинішній день, зупинився потім довше на американському українських взаминах. Він виступив проти того, щоб проблемі цих взамин зводили виключно до спору довкола співпраці Державного Центру УНР з Американським Комітетом для Визволення від Більшовизму. Д-р С. Витвицький гостро виступив проти тих, які з мотивів партійної боротьби фальшиво навітлюють згоду УНРади на співпрацю українських учених в Інституті Вивчення СССР та українських журналістів в

В НЬОУРКУ СТВОРЕНО ІНІЦІАТИВНИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ СТЕЙТОВОГО ВІДДІЛУ УНН

Нью Йорк, Н. Дж. — З ініціативи Університету для стараннях ініціативного Центрального Комітету УНН відбувся в суботу 17-го жовтня, нарада представників дев'ятих філій УНН з поодиноких місцевостей стейту Нью Джерзі в підготові до організації відділу УНН на стейтській базі. Нарадами проводили, реферуючи їх причину і ціль, д-р Комаринський, а центрально УНН репрезентував на тих нарадах ексекютивний директор УНН п. Юліан Ревай. У висліді наради створено Ініціативний Комітет, який тимчасово діятиме як стейтська філія УНН, з тим, що впродовж трьох місяців він повинен статуювати оформити філію та скликати установчі збори для остаточного організації завершення. До ініціативного Комітету увійшли: п. Григорій Герман, д-р Комаринський, Мйрон Леєвський, п. Демидюк, п. Богуславський, п. Горещька і д-р Кос.

Арештовано французького капітана під закидом шпигунства

Париж. — У дальшому ході слідства в справі зраджувания тасмних документів французької Ради Оборони комуністам, арештовано капітана Жана Августа Казале, після того, як політична поліція перевела слідство в його помешканні. Його призиаче виринуло під час переслухування арештованих двох воєнків урядовців названої Державної Ради Оборони і комуністичного журналіста Барана. Генерального секретаря Ради Оборони, Мона, якого відразу припинили були в урядуваних, тепер остаточно доміонували за недбалство, наслідком якого в Раді Оборони могли бути загидитись зрадники, які видавали їй тайні документи комуністам. Слідство ведеться дальше і всі ці шпигунська афера на бірас шораз більшого розголосу та значення з уваги на підозріння, що через французьку Державну Раді Оборони більшовики могли дізнатися про найбільш тасмичні командивання збройними силами НАТО.

ЗДА виступили проти голови ЮНЕСКУ

Об'єднані Нації. — Головин делегат З'єднаних Держав в Об'єднаних Націях, амбасадор Кебот Лодж закінчив американцеві д-рові Лютерові Івановичу, що той, як генеральний директор Виховної, Наукової і Культурної Організації Об'єднаних Націй, т. зв. ЮНЕСКУ, перешкоджав зусиллям американської влади очистити апарат Об'єднаних Націй з тих службовців-американців, які не є цілком певними і лояльними громадянами. Річ іде про вісьмох службовців ЮНЕСКУ, з яких 4 мають відійти з Ю-

ЧЕРЧИЛ НЕ ДУМАЄ ПОКИДАТИ УРЯДУ

ПЕРЕВЕДЕНО ЧАСТИННІ ЗМІНИ В СКЛАДІ АНГЛІЙСЬКОГО УРЯДУ. — ПРИЗНАЧЕНО НОВОГО МІНІСТРА ДЕРЖАВНОЇ ОБОРОНИ

Лондон. — Новим міністром державної оборони став в англійському уряді Гарольд Мекміллан, що його ім'я називало, як можливого кандидата на наступника міністра закордонних справ Ідена. Крім цього переведено ще 23 інші персональні зміни. Найбільш характеристичною ознакою цих змін — "відмодження" англійського кабінету, бо сім нових міністрів мають навіть нижче 41 року, а пересічний вік усталює міністрів — 61 рік. З інших найважливіших змін є призначення лордом — канцлером — сера Давіда Файфа. Син колишнього англійського прем'єра з часу першої світової війни, Гвайлім Ллойд Джордж, став секретарем внутрішніх справ, а Селвін Ллойд, теперішній представник Англії в Об'єднаних Націях, став міністром постанов. Державний підсекретар в міністерстві закордонних справ Антоні Наттінг, який тепер перебуває в Каїро на переговорах про остаточний текст англо-єгипетського порозуміння в справі Суецу, дістав титул державного міністра. Найважливіше значення цієї реконструкції англійського кабінету — як зазначає в своїх коментарях лондонська преса — полягає в тому, що, мовляв, Вистопи Черчил зазначив цими змінами своє бажання залишитись до кінця час на становищі прем'єра. Він кітало 30 листопада п. р. 80 років і тому всі сподівались, що він в тому дні відійде від активної участі в державних справах. Тому, що Антоні Іден залишився міністром закордонних справ, то це — на думку лондонської преси — вказує на його бажання або затримати в своїх руках те становище також на випадок, коли б він став прем'єром на місце Черчила, або вибрати тоді на його наступника когось з-поміж своїх теперішніх найближчих співробітників. Призначення Мекміллана на місце Ідена Александера на місце Ірла Александера, який відійшов у стан спочинку, пояснюють собі пряв'язуванням надалі надзвичайно великої ваги до цього становища, бо Мекміллан вважають однією із найбільш вільних постатей серед англійських консервативів.

Ірландські терористи напали на англійські військові бараки

Велфост. — 26 важко озброєних і замаскованих членів підпільної націоналістичної організації, що зветься Ірландська Республіканська Армія, напали на бараки англійських військ біля містечка Ом в Північній Ірландії, при чому вив'язалась стрільняна, у висліді якої ранено 5 англійських воєнків і мабуть 6 напас-

Італія рішила розбудувати Трієст

Рим. — Італійський уряд рішив призначити \$67,000,000 на розбудову Трієсту, щоб великими будівельними роботами, створенням нових промислових закладів і розбудовою порту зліквідувати в Трієсті безробіття і піднести добробут населення. Конкретно мається на увазі збудування новий т. зв. сухий док в пристані, нову автостраду, додаткову залізничну лінію, нові школи й церкви, поширення університетської будівлі і електрифікувати різні заклади. Рішено дати відра-

Тіто застерігає собі „середню лінію“ між Заходом і Сходом

Београд. — Маршал Тіто заявив у пресовому інтерв'ю, що порозуміння з Італією щодо Трієсту не вплине на югославську політику, яка не обмежується тільки до взаємин із Заходом, але „не виключає розвитку добрих зв'язків також з іншими державами на базі взаємної користі.“ Водночас Тіто застеріг, на чому б Югославія „верталася до Москви“. Бо, мовляв, ми не є перебіжчиками з совєтським амбасадором.

В СВІТІ

● В комуністичній Болгарії розстрілювали всіх грецьких старшин, що діставали в погоню під час грецької громадянської війни, — стверджують греки-півночці з болгарського поноу. У групі 27-ох колишніх грецьких воєнків, що їх щойно тепер звільнили болгарі, нема ні одного старшини. ● 2,000 еспанських монархістів у Португалії відідали претендента на еспанський престол Дон Хуана Вурбона, чи півноччю до доньку Марію, з нагоди 18-річчя. Вони живуть в містечку Есторіл на вигнанні. Син Дон Хуана вчиться в школі в Еспанії і ген. Франко, як кажуть, погоджується, щоб він став королем Еспанії після його смерті. ● Генерал Дуліта, колишній близький співробітник генерала Айзенгавера на північноафриканському і західноєвропейському фронтах, що є тепер у нечисленному стані, побував минулого місяця в Західній Німеччині у тасмий мисл від през. Айзенгавера — перевіряти діяльність американської Центральної Розвідної Агенції і можливість зменшення її персонального складу. ● Ісмаїл Конач, перший секретар мадлярської комуністичної партії, признав у партійному органі „Сабат Неп“, що багато комуністів на Мадлярщині потерпіли несправедливо, впавши жертвою безпідставних арештів, які йнікаторських слідств метод тасмий комуністичної поліції. Масові політичні „чистки“ серед мадлярських комуністів у р. 1947-51 були, казав він, „великою помилкою“. Чи сам Ісмаїл Конач не впаде також жертвою „помилки“ — він змовчав. ● У Москві, в британській амбасаді, відбувся в останній четвер великий бенкет на честь англійських парламентаристів-прогуманівців. Між присутніми був Молотов і цілий ряд інших найвищих совєтських державних діячів. Випито масу совєтської водки і шотландської віскі.

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	One year	\$10.00
На три місяці	2.75	Six months	5.25
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГЛУМ НАД РОЗБРОСНЯМ

10-го січня 1920 року з великою парадною почала діяти у Женеві Ліга Націй і в тому самому році почала радити її комісія в справах розбросня. Упродовж 13 років вона відбула кілька сот засідань, пленарних і своїх підкомісій. Виголошено тисячі промов і списано томища паперу. Все крутилося довкола принципової постанови, включеної у Версальський договір і в статут Ліги Націй про загальне розбросня, як підставу тривогого миру. На цій основі переможена в першій світовій війні Німеччина домагалася: хай або переможець, так звані Велика й Мала Антанти, розбросяться до стану післяверсальської Німеччини, або Німеччині дозволити дозброїти. Перелічення з пустою в порожню тривало до 14 жовтня 1933 року: в той день Німеччина, покликуючись на злу волю версальських переможців, що мали вирішувати голос у Лізі Націй, і на безплідність усіх розмов на тему розбросня, виступила з Комісією в справах розбросня та з самої Ліги Націй і проголосила своє суверенне право зброїсти "для власної безпеки". Це була перша заповільно розвинутого нацистського мілітаризму, який із 100-тисячної, дозволеної Версальським договором Райхсфери, довів до маршуючих на Польщу в дні 1 вересня 1939 року 35 змоторизованих дивізій, силою поперх пів мільйона воїнів, плюс 10 дивізій на західному фронті плюс резерви і місцеві гарнізони.

Те, що тепер відбувається на терені Об'єднаних Націй, пригадує непомітною забаву з терену Ліги Націй. Від літа 1945 року, коли ЗДА і за її прикладом Франція й Англія розвинули дозброювання, існує в світі скривана диспропорція між збройним станом совєтського блоку і західного світу. Підтягання західних збройних сил до стану совєтських сил почалося насправді щойно від: а) закону про об'єднання збройних сил в ЗДА й призначення першого секретаря оборони 26 липня 1947 року; б) Брюссельського, пакту, 5-ох західних держав з 17 березня 1948 року і в) Північно-атлантичного Пакту з 18 березня 1949 року. Захід може не подумати про своє озброєння, коли б більшовики не вчинили були три ланцюгові провактиції й аліруміти виступи: а) комуністичну революцію в Греції 1946 року з активною допомогою з боку всіх балканських, опанованих комуністами, країн, що мала на меті засвоєння СССР над Північним морем з доступом на Близький Схід і над Чорноморським протоком; б) відновлення 5 жовтня 1947 року Комінформу на місці ніби розваленого в 1943 році Комінтерну і в) переведення 7 червня 1947 року перевороту в Чехословаччині. Майже паралельно з дозброюванням Заходу йшли в 2-й комісії Об'єднаних Націй в справах розбросня і поза нею конференції, наради й дискусії про розбросня.

Після повної невдачі однієї з таких міжнародних конференцій, Паризької конференції з 10 грудня 1951 року, останнім великим етапом була Лондонська конференція з 11 червня 1954 р. У всіх тих і інших нарадах, ведених з бла-

РОСІЙСЬКІ „СОЛІДАРІСТИ“

Серед російських емігрантів політичних угруповань чи не найбільш сприятливим і галасливим є так званий НТС—Національно-Трудовий Союз, члени якого називають себе „солідаристами“. Назва ця походить від слова „солідаризм“—система „національно-трудового укладу“, яку „теоретики“ НТС випрацювали, щоб нею ушляхетити в майбутньому визволену від більшовиків „єдину й неподільну“ Росію. Звичайно, для „національних меншин“ у програмі солідаристів місця не знайшлося. Україна для них—Малоросія...

Ця партія старої російської еміграції після приходу до влади Гітлера цілковито підпорядковувалася і пристосувалася до нового режиму і, відповідно до нових обставин змінила свою програму. Відтоді самі ж російські політичні організації називають її фашистською.

Історія Національно-Трудового Союзу знає багато криз, що потрясли нею аж до самих основ. Одну з таких криз спричинило в кінці 20-х років викриття в її верхівці совєтських агентів, які з Латвії вислали до Совєтського Союзу для нібито диверсійної й розвідної роботи молодих членів НТС—„нац-мальчиків“, дітей старих емігрантів. Усіх цих перекручених через кордон ГПУ негайно вилучувало і розстрілювало—бо ж про перебіг ними кордону заздалегідь повідомляли совєтські агенти, що розпаношилися на керівних постах організації. Проводів НТС забрало багато часу й коштувало великих старань, щоб бодай як-так реабілітувати себе від закидів того характеру, що, мовляв, уся організація „солідаристів“ є на службі ГПУ. Ще й нині в Аргентині, в одній з центральних громадських російських організацій, перебуває бувший член проводу НТС, якому приписують трагічну загибель „нац-мальчиків“, висланих до Совєтського Союзу для підготовки „солідаристичної революції“.

Другу поважну кризу викликала в НТС вже до останніх війн близька співпраця його проводу з гітлерівською політичною поліцією. Тоді ж постала голосна справа „зникнення“ з Югославії одного з визначних членів НТС, що, як твердить опозиція в цій організації,—втік після капітуляції Німеччини до більшовиків. А проте що кризу НТС перейшов порівняно легко, на ходу, як то кажуть, перебудувавшись і роз-

ДВІ ВЕЛИКІ ШПИГУНСЬКІ АФЕРИ

Шпигунська афера у Франції, яку замішав секретар Ради Державної Безпеки Жан Мон, його секретар Жан Тюрмен та журналіст Андре Баран, який був посередником і передавав комуністам різні відомості з тижневих засідань Ради Безпеки, вийшла поза межі Франції і починає прибирати міжнародного характеру. Якщо Баран прозаявляв комуністам те, що діялося на індокитайському фронті та інформував їх про тамтешню стратегічну ситуацію—то це, так би мовити, внутрішній скандал Франції, заявляють міжнародні журналісти, тут цікавіше те, що злого і в якій мірі зробив Баран да-

Покинувши слідство не виявлено, чи комуністам передано також відомості про те, як альянське головне командування укладало та переводило свої стратегічні плани на корейському театрі війни.

Сьогодні вже відомо, що Роджер Лібрус, який займав високе становище в секретаріаті міністерства оборони під час корейської війни, заявив, що він передавав комуністичному агенту, Баранові, військові засекречені звіти. Лібрус міг їх отримувати під час корейської війни з двох джерел: 1) від зв'язкових французьких старшин, які були у вищому дорадчому міжальянському штабі для корейської війни, що був у Вашингтоні і 2) від команданта французьких військових об'єктів, летовищ і військових кораблів. Увесь цей матеріал забирали, за відповідно умовленими знаками, совєтські літаки, а щоб відвернути належну увагу, коли вони причапляють, то звичайно рівночасно з таким літаком пролітали понад цим „законоспіваним летовищем“ інші літаки.

Одні злочинні американські транспортні машини привезли цілий кур'єр парашутистів і скинули їх над місцем, де було це летовище. У висліді переданої акції затримано трох совєтських розвідників старшин і з'явлено велику кількість літоб'єктів для передачі шпигунського матеріалу. Інша афера „капсул розкопсувати та злізкувати“ шпигунську мережу. Як тепер виявляється, ця шпигунська сітка охоплювала не лише територію Японії, але сягала також Філіппін та обшир Тихого Океану. Та найцікавішою була справа самого Касао, який твердив, що на Заході—в Європі та ЗДА—є ще дуже багато совєтських шпигунів, які й надалі займають різні часті досить високі, державні пости.

Кажуть, що причиною переходу Расторова на сторону Заходу була являз шпигунська афера Касао. Коли цілу цю аферу здемасковано, Расторова—викликали до Москви і чим він звичайно у таких справах кінчиться.

Що ж сталося з головою, він вирішив вибрати „менше зло“, тобто перейти на сторону Заходу й попросити азилу. Зізнання Расторова скомпрометували з черги багатьох японців, що займали різні державні пости, а дійсності були звичайними комуністичними продражними шкурами.

І на цю зловіщу думку Іван навіть посміхнувся. Та уявивши табір, де люди позбавлені всього людського, де люди втрачають усе, навіть бажання жити, уявивши кістляки, обтягнені жовтою шкірою і обмотані ганчір'ям, Іван злякано почав відганяти від себе страхотливу з'яву. Ні, він не може бажати братові такого лиха. І почав винуватити все, що могло в якісь міри його виправдати. Віктор ще не все своє гарне втрапив. З якою чутливістю він розповідав про голодний час. А яке тепло відчувалося у його словах, коли казав про останню батькову волю. „Або про братів і сестер. То не Віктор мовив, то душа його промовляла, закута в клітку, мов зозуля прокувала звідні.“

Але Іван знав, що і осуди і виправдання його поверхневі, все ж брата він не розумів, як не розумів, та й не хотів, розуміти його Віктор, і лише вгадував не морочити собі голову, а добре виспатися, та й повернутися до своїх Прилук.

А сон не приходив і здавалося, що голова йому розпухла, зробилася великою, як камера, а біля тієї камери помітно ходять вартовий і чоти його кроки, чути, як брязкотять підлоги його чобіт. Потім почало Іванові здаватися, що ніби хтось ходить на горішці. І згадав про горішці від-чужа думки його. Коли там він перебував свої молоді літні, зібрані за дитячого віку,—засушені метелики, наміни, листя, папірці з цукерок, а пізніше, а дні революції, летючки, відозви, заклики, оголошення, накази і навіть брошури й газети надруковані на синьому й жовтому папері. Всі свої колекції Іван дбайливо запаковував, об'являв шпигунами й вівши на бантиках. Чи вистає його пакувати й досі? Цікаво б подивитися на свою дитячу пристрасність. А серед літератури з революційних часів, мабуть, є щось і вартісне, таке, що місце б йому в музею, а не на горішці. Ранком Іван перевіряв. Як воно все виглядало з віддалі вісімнадцяти років?

В. Гайдарівський

НЕПРОШЕНИЙ ГІСТЬ

(Оповідання)

(13)

— Я? Жорстокий? — спокійно спитав Віктор. — Помилується! Якби я був жорстокий, то повинен би заявити ко-стусі сід про свого дядька. А я цього не зробив.

Підхопився з оселю й Іван. Він пошепки, ледве чу-но спитав.

— А може зробив?

— Ні, ні! — сміючись, сказав Віктор. — Я ж фактів маю. А заява без фактів нічого не варта.

— А якби мав?

— Тоді подивився б, що робити.

Іван був певний, що донос куди слід не хто інший, як тільки Віктор, і вхопився двома руками за гілку, щоб не затопити братові ляпаса. Почав накривати дощ, краплі, б'ючись об листя, давили, мов металеві. Загудів паротяг та: гучно, ніби підкотилися нечутно під самі ворота. Хтось поспішно йшов по вулиці, чулося три ритмічні кроки, ніби людина була триного.

— Оце вже й дощ, — згадливо мовля Віктор. — То підемо спати. Мені рано на роботу. Ще завтра набалакаєш.

— На жаль, ми вже не побачимось, — сказав Іван. — Завтра о другий день я їду.

— Та що ти, Іване! Так швидко? Хоча б на день залишився, — намовляв Віктор, але з такою байдужістю, що Іван зайвий раз переконався в слушності свого рішення.

Віктор довів Івана до батькової кімнати, попрощалися, потиснули взаємно руки, Віктор пообіцяв написати, як сто-ятимуть справи з підшукуванням нареченої, просив Івана не цуратися, частіше листуватися, обмінялися люб'язностями — і на тому розійшлися.

Спекавшись брата, Іван полетів до снігів.

Він похалити роздзянувся, покидав одягу жужом на підлогу, погасив світло й уклався ковром з головою, ніби ховаючись від усього того, що залишилося по той бік укривала.

Ніч, здавалося, ще мине ніколи.

У віконці дряпався гострим пазурами дощ, набрид-ливо й настирливо, як кіт, що нашкодив і втік, а тепер, після довгого блукання по чужих задвірках, повернувся голодний, змерзлий і просять, щоб його пустили до хати. Іноки чути було скрегіт трамвайних колес об рейки, іноки вимогливо трубіло авто, шуміли на вулиці топлі. Найкраща нагода, щоб спати. Але Іванові не спалося. Він думав, і думки його були злі, як оси, що літали навколо їхнього зруйнованого гнізда. Думки його були сумні, як квітлина пташки, що прилетіла з хробаком у лозючку й побачила порожнє гніздо — якийсь хижак позабрав її дітей. Думки його були схожі на хмари пізньої осені — драглисті, безнадійні, нудні й похваліли, що сунули, одна одну випереджаючи, кудись в далечінь, в безвість.

Іван осуджував свого брата, докоряв йому, сварив його, але і в осуді, і докорах, і картанні його відчувався жаль і співчуття як жалючої і співчуваючої людини, що через свою необережність зазнала несправедливого нещастя. У певних умовах Віктор міг би бути добрим майстром, добрим чоловіком своєї дружини, добрим батьком своїм дітям, поважав би себе, шанував би інших, набирився б життєвої мудрості, навчився б об'єктивно дивитися на життя,

розумів би, що таке зло, а що добро, що корисне, а що шкідливе, де кінчається людське, а де починається Боже, що можна робити, а чого не можна, і тоді б він із огляду і жахом дивився б на ту людину, яка наважилася б із спо-кійною совістю виправдувати загибель мільйонів трудів-ників, або яка принесла в жертву своєму божеству рідного дядька. Так, Прокопа Прокоповича зрадив Віктор. Він ру-ки свої закривавив рідною кров'ю.

— „Що вони зробили з людиною, що зробили!“ — думаючи про брата, кидався, мов хворий, у ліжку Іван.

А дощ дряпався у віконці щораз настирливіше.

Старі Федоренки жили для своїх дітей. Навчали дітей тільки гарного, нічого поганого й самі не робили. Іван згадав, як він, ще хлопчиком бувши, якось повертався з батьком додому з церкви й побачив на хіднику новеньку копійку, що сяла проти сонця, як золота. Він шарпнувся, хотів підняти привабливу монету, але батько нагнітувся не да. Мовчки витягнув з кишені п'ятак і поклав на Іванову долоню. А одні сказав: „Тобі грошей треба? Бери. Це на-ші. Учись, синку, поважати себе. На чуже не зазіхай, а своє шануй. Чуже добро користі не принесе. Як виростеш і за-хочеш шось мати, то раніше — зароби. Жебраків, немасні люди, кланяються таким же, як і вони, людям, за копійку. Але жебраків заробити не можуть. Злидні пришують ски-ляти голоду. Жебраків можна просити. Але кланяться на-м гріх і сором. А якби ти підняв копійку чужу, то ти б ра-ніше й викликав. Чи не смішно, га? Копійки кланяться!“

Батько так засміявся радісно, ніби й дійсно, якби він не стримав, то Іван зробив би шось погане, піднявши мо-нету. Але ніколи вже Іван чужого взяти б не зміг.

— „А як же виховуватиме Віктор свого Карасика?“ — думав Іван. — Якщо Віктор міг зрадити дядька, то синок не завагається відправити до блих ведмедів у гості свого батька“.

розумів би, що таке зло, а що добро, що корисне, а що шкідливе, де кінчається людське, а де починається Боже, що можна робити, а чого не можна, і тоді б він із огляду і жахом дивився б на ту людину, яка наважилася б із спо-кійною совістю виправдувати загибель мільйонів трудів-ників, або яка принесла в жертву своєму божеству рідного дядька. Так, Прокопа Прокоповича зрадив Віктор. Він ру-ки свої закривавив рідною кров'ю.

— „Що вони зробили з людиною, що зробили!“ — думаючи про брата, кидався, мов хворий, у ліжку Іван.

А дощ дряпався у віконці щораз настирливіше.

Старі Федоренки жили для своїх дітей. Навчали дітей тільки гарного, нічого поганого й самі не робили. Іван згадав, як він, ще хлопчиком бувши, якось повертався з батьком додому з церкви й побачив на хіднику новеньку копійку, що сяла проти сонця, як золота. Він шарпнувся, хотів підняти привабливу монету, але батько нагнітувся не да. Мовчки витягнув з кишені п'ятак і поклав на Іванову долоню. А одні сказав: „Тобі грошей треба? Бери. Це на-ші. Учись, синку, поважати себе. На чуже не зазіхай, а своє шануй. Чуже добро користі не принесе. Як виростеш і за-хочеш шось мати, то раніше — зароби. Жебраків, немасні люди, кланяються таким же, як і вони, людям, за копійку. Але жебраків заробити не можуть. Злидні пришують ски-ляти голоду. Жебраків можна просити. Але кланяться на-м гріх і сором. А якби ти підняв копійку чужу, то ти б ра-ніше й викликав. Чи не смішно, га? Копійки кланяться!“

Батько так засміявся радісно, ніби й дійсно, якби він не стримав, то Іван зробив би шось погане, піднявши мо-нету. Але ніколи вже Іван чужого взяти б не зміг.

— „А як же виховуватиме Віктор свого Карасика?“ — думав Іван. — Якщо Віктор міг зрадити дядька, то синок не завагається відправити до блих ведмедів у гості свого батька“.

847 N. Franklin Street, Philadelphia 23, Pa.

ПРОТОКОЛ

XXIII. ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЯНА ВІДБУЛАСЯ В СТОЛИЧНОМУ МІСТІ ВАШІНГТОНІ В ГОТЕЛІ СТАТЛЕР (WASHINGTON, D. C., HOTEL STATLER) В ТИЖНІ ВІД 31-го ТРАВНЯ ДО 5-го ЧЕРВНЯ 1954

(9)

ПРОДОВЖЕННЯ ЗВІТУ КОМІСІЇ ПРОСЬБ І СКАРГ

Д-р О. Утриско від імені Комісії Просьб і Скарг прохав конвенцію затвердити пропозиції Комісії доповіді.

Гол. през. Д. Галиччя стверджує, що Екзекутивний Комітет УНС тісно співпрацював з Комісією і дуже дбайливо розглянув усі аспекти та розділи пропозицій з боку північної суми якнайбільш справедливо, знаючи поодинокі інституції і їх потреби. Він просить конвенцію, щоб затвердити ці пропозиції, бо дебати над ними пропозиції з боку північної суми розглядалися тільки багато дорожого часу, і не зможемо напевно знайти кращого і більш справедливого розподілу, бо такий уже неможливий.

Дел. відд. 190 ставить внесок, щоб пропозиції Комісії Просьб і Скарг щодо запомог прийняти без дискусії.

Делегати численних інших відділів підтримують цей внесок.

Делегат відд. 339 інтервеніє в справі допомоги, згд, за малої суми допомоги для двох спаралізованих членів.

Гол. през. Д. Галиччя вносить, що ці члени діставали таку суму допомоги впродовж усіх років, а в конвенційному році не впливає до Запомогового Фонду більше грошей, як в кожному іншому році, отже й ця запомога не може бути більша.

Дел. відд. 472 просить конвенцію перевірити відомості рішення щодо запомог на Платову Оселю в Шікаго.

Гол. през. Д. Галиччя вносить, що запомоги признають тільки центральним інституціям, як якщо б Комісія хотіла була розділити існуючі запомогові фонди між усіх місцевих організацій, які звертались в справі запомог, то ці суми були б такі малі, що не мали б жадного значення. Проте, оцінюючи велику виховну працю Платсприятку та вдержуваних ним Платових Осель, він був би за те, щоб за якийсь час, за кілька місяців, як вплинуть нові внески до Запомогового Фонду, признати поодиноким Пл. Оселям бодай по 50 дол. запомог.

Дел. відд. 234 ставить формальний внесок, щоб додаткових 200 дол. розділити на допомогу чотирьом місцевим платовим оселям.

Делегати відділів 8, 204, 301, 379, 334 та інших підтримують внесок.

Конвенція приймає внесок одноголосно.

ВИСТУП П-НІ ПЕРЛА МЕСТА

Тим часом на залу входить п-ні Перла Места, колишня американська, дипломатична представниця в Люксембурзі, відома зі своєї поїздки по Союзі, та і з своїх описів цієї поїздки, зокрема із свого одкровення відношення до України та українців. Представлена конвенції ада. М. Пізнаком, п-ні Места висловила свою глибоку вдячність і радість, що може бути разом з українцями на американській землі, бо вона переконана, що час свого недавнього побуту в Союзі, що українці "найкращий народ" і вона їх найбільше любить. Приймаючи вона оповіла кілька дуже інтересних та багатомовних фрагментів її свого недавнього побуту в Україні. Свої найбільші симпатії до українців, вона виявила теж в усіх інших своїх численних публічних виступах, як теж і в пресі.

ПРОДОВЖЕННЯ ДИСКУСІЇ НАД ЗВІТОМ КОМІСІЇ ПРОСЬБ І СКАРГ

П-ні Людмила Івченко, заст. голови конвенції, перебрисає далішній провід нарадами.

Гол. контролер інж. В. Косар інтервеніє „в справі Канади“. Український Народний Союз, згд, його відділи в Канаді, з членами, Комітетом Українців Канади, так само, як тут він є членом Українського Конгресового Комітету. Тим часом, у пожертвах є більша сума на цілі УКК, але немає жадного датку на цілі КУК, хоч у цій справі було внесено відповідне прохання. Крім того, від чотирьох років УНСОЗ дає стипендії для тих студентів, що студіюють українську на Манітоському університеті; було б добре, щоб ці стипендії продовжували. Інтерпретант вважає, що загальна сума запомог для інституцій в Канаді не є пропорційна до тих, що їх признає для інституцій у ЗДА.

Д-р О. Утриско, секретар Комісії, відповідає: Комісія не мала жадного подання чи прохання від КУК, бо навіть, як-що вона була б прохання відділила, то про це була б згадка у звіті, а такої згадки немає. Щодо стипендій та запомог для Канади взагалі, то на стипендії, як це зазначено в звіті, приділено 100 доларів, крім того на Освітні Курси в Манітосі \$400, а на УВАН в Канаді \$200, отже разом для Канади признано \$700 запомог.

Ада. М. Пізнак перебрисає далішній провід нарадами. Гол. през. Д. Галиччя додатково вносить, що КУК у Канаді дещо інше збудований, ніж УКК у ЗДА і в Канаді є мова тільки про вкладки за місцеві відділи УНС, що мали б виносити приблизно 150 дол. Ця справа буде полагоджена і без окремого внесення чи ухвали конвенції, бо на це такої ухвали не потрібно.

Дел. відд. 194 стверджує, що між ухвалами запомог і виплатою запомог упродовж останніх чотирьох років є 2,699 доларів різниці, себто той суми запомог не виплачено, хоч вона була ухвалена. Як це розуміти?

Гол. през. Д. Галиччя вносить, що досі ще не виплачено коло 3,000 доларів на англійську Енциклопедію Українознавства.

Ада. М. Пізнак ставить під головування поставлений і підтриманий уже раніше внесок, щоб прийняти звіт і рекомендації Комісії Просьб і Скарг.

Конвенція приймає їх одноголосно.

Делегат неазваного відділу інтервеніє ще Комісію Просьб і Скарг у справі стипендій для студентів.

Інж. А. Прухницький, англійський секретар Комісії, вносить, що в Народному і Запомоговому Фондах не було жадної суми на ту цілі і тому її не узгалянувано.

Гол. през. Д. Галиччя додатково вносить, що коли б були студенти, які студіювали б українську в будь-якому університеті і за ті студії діставали університетські кредити, вони могли б розраховувати на стипендії від УНСОЗу, бо на це вже є відповідна ухвала, на підставі якої признано стипендії для Манітоського університету.

Секретар Комісії д-р О. Утриско в далішому інформуює, що це була одна сторінка праці Комісії, себто прохання. Друга сторінка, скарги і зажалення, теж належали до завдань цієї Комісії і вона теж розглянула ті проблеми, які були їй представлені. Насамперед треба було полагодити непорозуміння-спір між двома визначними діячами УНСОЗу і громадянами з Шікаго. Комісії пошастало полагодити той спір по громадському, по джентельменськи. Він переконаний, що цей спір на цьому закінчиться та що таке його полагодження вийде на користь УНСОЗу та на добро нашої спільноти в Америці, зокрема на добро нашої громади в Шікаго. Д-р Утриско заявляє, що на цьому Комісія вичерпала свої справи та вважає свою працю за закінчену.

Дел. відділу 341 з Віндзору, Канада, зголошується до слова та висловлює побажання, щоб ця Комісія і конвенція вислухали ще таке прохання від репрезентованого ним відділу:

Ада. Пізнак перериває завагою, що всі прохання і скарги треба було скеровувати до Комісії тоді, як вона радилася і як був на це час, а не тепер, після закінчення її праці.

Дел. відділу 341-го заявляє, що ця справа була скерована до Комісії своєчасно через Екзекутивний Комітет, але досі про неї ніхто й одним словом не згадував. Мова про цілу низку пропозицій і проєктів, які внесено від імені членів УНС у Канаді з метою кращого і успішнішого ведення організаційної праці.

Гол. през. Д. Галиччя вносить, що ці проєкти і пропозиції були передані Статутній Комісії, бо до неї вони належать. Статутна Комісія всі ці пропозиції розглянула, деякі з них прийняла і вони включені в її звіт, а деякі, як напр. справу окремої канцелярії для канадійських відділів УНС, вона не узгалянула, бо вважала, що в теперішній стадії їх не можна узгаляти, отже не було потреби про це говорити. Відносно канадійських відділів не було тут з боку Статутної Комісії будь-якого іншого відношення, як і до всіх відділів, деякі прохання і пропозиції яких треба було відкинути, бо вони, в оцінці Комісії, були не-реальні. Отже, делегати канадійських відділів не повинні відчувати будь-якої „дискримінації“, бо їхні справи були предметом дуже дбайливого розгляду, початково з боку Екзекутивного Комітету а опісля з боку Статутної Комісії, а якщо б тільки була найменша можливість і рація здійснити ці пропозиції, то вони напевно були б передані конвенції. З другого боку, деякі справи, як напр. справи організаторів, що були видвинуті канадійськими відділами і їх делегатами, були узгалянені та передані конвенції і затверджені нею для добра не тільки канадійських, але і всіх інших відділів УНС.

Дел. відд. 341 заявляє, що він бажав би висловити для всієї конвенції деякі справи, щоб не було такого враження, як це його можна було винести з зустрічей і розмов в поодинокіх групах делегатів, що мовляв, канадійські члени УНС вимагають чогось неможливого і своїми вимогами шкодять організації. Тим часом, справа маєть цілком навапак, бо канадійські відділи і члени не вимагають нічого іншого, як тільки того, що вони навчилися з 60-річного досвіду і праці УНС — ЗДА. З дотеперішнього перебігу конвенції можна б виснести таке враження, що канадійські делегати це тільки голоси за або проти, без відповідної участі в самих нарадах. Тому він думає, що для добра організації канадійський представник повинен мати право і нагоду представити всім конвенції специфічні справи канадійських відділів і членів УНС.

Гол. през. Д. Галиччя, відповідаючи канадійському делегатові (п. Богдан Зелений), висловлює жаль, що не може з ним погодитись, бо він був на зборах канадійських делегатів і на підставі тих зборів не може ані він ані конвенція вважати п. Зеленого речником канадійських відділів УНС чи їх делегатів на конвенції. П. Зелений представляв цю справу на зборах канадійських делегатів так, як він її представив тепер, але тоді делегати один за одним забирали слово і признавали, що тих пропозицій тепер не можна виконати і тому зайво їх видвигати. Якщо канадійські делегати мають таке переконання, то немає потреби видвигати тієї справи тепер перед повним збором і знову домагаться її розгляду. Бо якщо більшість канадійських делегатів не погоджувались з думками п. Зеленого на своїх вужчих зборах, то тим самим п. Зелений не має повноважень говорити в їхньому імені на конвенційному пленумі. На згаданих зборах канадійських делегатів було прийнятих 26 канадійських делегатів і всі ці справи були виснені та устійнені і узгайнені, отже можна тільки дивуватись, що один делегат видвигав їх тепер знову, намагаючись робити якісь штучні різниці, чи викликати враження таких різниць між канадійськими і стейтовими відділами, тоді, коли на ділі їх цілком немає. Навапак, якщо є які вирішення, то тільки в користь канадійських відділів і це робиться свідомо з тієї простої причини, що в Канаді є місцеві подібні організації і УНС вважає за потрібне давати своїм членам і відділам у Канаді спеціальні привілеї та в той спосіб сприяти їхньому розвитку. З того не виходить, що про специфічні проблеми відділів і членів УНС у Канаді не треба дискутувати. Навапак, часом треба і варто над ними окремими проблемами окремо застановитись, але це немає нічого спільного з тим, що говорить та як справу представляє п. Зелений.

П. В. Зелений погоджується з поодинокими твердженнями п. Галиччя, він стверджує, що УНС є гордістю не тільки американських і канадійських українців, але й українців у всьому світі. Лихо тільки в тому, що ролі і значення УНСОЗу часто представляється в неправдивому світлі, зокрема, коли мова про УНС у Канаді, отже для добра організації варто було б обговорити ці проблеми та їх висвітлити, бо краще поговорити явно, ніж шептати поза плечі. І тільки це має на меті його пропозиція.

Гол. през. Д. Галиччя стверджує, що вже дотеперішній перебіг конвенції цілком певно дав більш ніж переконливі відповіді на всі ті питання чи закиди, що їх пошепче роблено УНСОЗом і навад як на це тему можна б це що-небудь додати. Бо ті, що роблять УНСОЗом закиди, то мають дуже просту цілі: не допустити до цього, щоб УНС в Канаді піс і поширювався. З Канади є на цій конвенції 26 делегатів, і вони, побачивши, почувши та переконавшись про справжній стан, характер і цілі УНСОЗу, мають тепер повно аргументів, щоб усі ці закиди опрорудувати. А всі побажання і потреби канадійських членів і відділів УНС, яких тут та конвенція не має можливості розглянути, Головний Уряд УНС та його Екзекутивний Комітет цілком певно матиме поспішно на увазі та відповідно до можливостей і доцільності їх здійснювати. Деякі побажання, як напр., організаційні оголошення не тільки в одній, але в кількох канадійських газетах, вже будуть здійснені. Справа відділів канадійських відділів поодинокими головними урядниками — теж не вимагає окремого розгляду і рішення, бо вона може бути полагоджена, як тільки трапиться на це відповідна нагода.

Щодо організаторів — ці проблеми однакові, як у Канаді, так і в стейтах, отже вони теж спільно охоплені відповідною резолюцією, яку пропонує Статутна Комісія і конвенція прийняла. В усіх тих проблемах немає жадних непорозумінь.

Дел. 361 відділу ставить внесок, щоб звіт Комісії Просьб і Скарг прийняти в цілості та, як був представлений.

Дел. відд. 38 та інших підтримують внесок.

Конвенція приймає внесок одноголосно. На цьому голова конвенції ада. М. Пізнак проголошує півторогодинну перерву та заповідає нічну сесію, яка почнеться о год. 7:45 ввечері.

ВЕЧІРНЯ СЕСІЯ П'ЯТОГО ДНЯ НАРАД

Голова конвенції ада. М. Пізнак о год. 8-ій ввечері відкриває вечірню сесію 5-го дня конвенційних нарад та просить до далішого звіту Виборчу Комісію.

ГОЛОСУВАННЯ БАЛЬОТІВ

Ада. М. Пізнак інформуює, що Виборча Комісія роздає надруковані офіційні бальоти (списки) кандидатів на членів Головного Уряду УНС. Це буде єдиний офіційний список, а всі попередні, хоч і були зазначені як „офіційні“, такими не були, бо це тільки деякі делегати чи групи делегатів виставляли такі, як свої пропозиції. Офіційний бальот надрукований і тільки його братиметься до уваги при обчислюванні голосів. При цій нагоді він прохав пробачення за помилку, яка трапилася у друкарні при друкуванні бальотів, бо на тому офіційному списку пропущено ім'я одного з кандидатів, а саме п. Юліана Баранюка. П. Баранюк, щоб не комплікувати справи та не продовжувати конвенції, погоджується, щоб бальоти залишились в такому вигляді, як їх надруковано, а ті, що бажали б віддати свій голос на його кандидатуру, можуть його ім'я самі дописати на кінці бальоту. Ада. Пізнак у далішому вносить, що голосування відбуватиметься в той спосіб, що Виборча Комісія вручить кожному делегатові один бальот. Кожен делегат з правом голосування голосує в той спосіб, що залишає на бальоті ті імена, за якими він голосує. Себто, після одноголосного вибору головного секретаря, заступника головного през. і головного секретаря, кожний делегат має право голосувати тепер один раз — залишати невикресленим з бальоту — одного кандидата на заступника головного президианта, одного кандидата на головного касира, п'ять кандидатів на головних контролерів і одинадцять кандидатів на головних радників. Всі інші імена треба на бальоті скреслити, а якщо вони не будуть скреслені і якщо на будь-якому бальоті буде залишено більше, ніж приписано кандидатів на поодинокі уряди, тоді та частина бальоту буде уневажнена. Натомість бальот буде важливий, якщо б делегат скреслив більше кандидатів, ніж потрібно. При голосуванні на членів Головної Ради треба пам'ятати постанову статуту, що в Раді повинно бути шнайменше дві жінки. Виповнений бальот, себто після скреслення всіх тих кандидатів, за якими делегат не хоче голосувати та залишення і тих імен — одного на заст. гол. през., одного на гол. касира, 5 на гол. контролерів, і 11 на гол. радників — кожний делегат повинен кинути такий бальот до приміщення на залі, замкненої і раніше на очах усіх перевірених, що вона порожня, — урни. Впродовж ночі Виборча Комісія перевірить і підрахує голоси та негайно після того, себто в суботу рано, проголосить вислід виборів. Шойно після проголошення вислуду виборів можна думати про закриття конвенції.

Гол. през. Д. Галиччя складає це таку заяву: йому, як голові УНС, завжди приходить на думку забирати голос та висловлювати найбільш драглині справи. Тому він вважає своїм обов'язком, маючи на думці добро організації, звернути делегатів увагу на таку справу: на бальоті між кандидатами на головних урядників є теж імена деяких делегатів з-поміж новоприбулої імміграції. Вони могли б мати нагоду здобути собі відповідну популярність і їх можуть не знати, бо на бальоті вони нічим не відрізняються, отже могли б при виборі перепастися. Але делегати повинні пам'ятати, що в УНСОЗі є вже понад 22,000 членів з-поміж новоприбулої імміграції, отже добро організації та її далішого розвитку і росту вимагало б, щоб у Головному Уряді УНС були також представники з нової імміграції. Представники тієї імміграції є тільки між кандидатами до Головної Ради; щоб делегати знали їх, він відчує їхні імена: д-р Ярослав Падок, інж. Олександр Литвиненко, Людмила Івченко, Осип Вакай, Саген Зубальський, Микола Кормелюк і Евстахій Гомоток. Він не каже на кого вони повинні голосувати та кого повинні вибрати, бо це справа делегатів, але він тільки звертає увагу, що добро організації вимагає, щоб представники нової імміграції були в Головному Уряді і це делегати повинні мати на увазі при голосуванні.

Гол. Виборчої Комісії о. Омелян Мидик дає далішні висловлення до порядку роздачі бальотів та голосування і Виборча Комісія приступає до цієї функції, закінчуючи її пізно вночі.

ШОСТИЙ ДЕНЬ НАРАД

Шостий день нарад 23-ої конвенції УНС, в суботу, 5-го червня рано, відкриває заст. голови конвенції, д-р В. Галан та проголошує, що на порядку є внески і запити для добра організації, отже прохас зголошуватись до слова.

ВНЕСКИ І ЗАПИТИ ДЛЯ ДОБРА ОРГАНІЗАЦІЇ

До слова в цій справі зголошуваться делегати відділів: 230, 130, 167, 130, 189, 194, 371, 156 140, 254, 175, 327, 371, 393, 271, 361, 430, 39, 64 і 291.

Дел. відд. 230-го звертає увагу на велику працю відділових секретарів та пропонує збільшити в майбутньому їхню винагороду. Він так само пропонує низку адміністративних поліпшень, зокрема, видачу чепурніших членських книжечок.

Д-р В. Галан пропонує, і конвенція погоджується, щоб час слова кожного з промовців обмежити до трьох хвилин.

Дел. відд. 130 прилучається до пропозицій делегата відд. 230-го.

Дел. відд. 167 пропонує, щоб набувуче привернути безпосереднє відчування конвенційного протоколу, як це було на всіх попередніх конвенціях.

Дел. відд. 170-го пропонує підвищити винагороду для секретарів та звертати їх кошти кореспонденції.

Дел. відд. 189 пропонує, щоб теперішню спортову сторінку в „Свободі“ розвинути і видавати окремий спортовий журнал, беручи до уваги загальне зацікавлення спортом, зокрема з боку молоді.

Дел. відд. 194-го ставить низку пропозицій щодо касового звітування, зокрема рекомендує подавати кожноразово фінансові звіти з ведення Союзників.

Дел. відд. 371-го рекомендує, щоб „Свобода“ приступила негайно до видавання журналу для дівчати та дас низку порад щодо редакції того журналу. В далішому він дає низку пропозицій щодо організування нових членів.

Дел. відд. 156-го звертає увагу на великі завдання Народного Фонду при УКК та пропонує, щоб делегати склали від себе на ту цілі відповідні пожертви.

Дел. відд. 254 хоче знати, як платню і дісту дістають головні контролери і головні радні.

Д-р В. Галан вносить, що ці члени Головного Уряду, які не працюють в Головній Канцелярії УНС, дістають тільки таку дісту, яку ухвалює кожноразова конвенція, за ті дні, в яких вони відбувають наради, або які витрачають на виконання приділених їм Головним Екзекутивним Комітетом функцій. Жадної іншої платні вони не побиратимуть.

Дел. відд. 327 пропонує, щоб Екзекутивний Комітет УНСОЗу скомпелтував кілька бібліотек англійських видань про Україну та поставив їх до розпорядження молоді тут народженій нашої генерації і американській публіці.

Дел. відд. 371 пропонує, доручити новообраному Екзекутивному Комітету розвинути спеціальний відділ моргеджів, які приносили б більший процент. Він теж пропонує, щоб усім членам УНС давали відповідний опуст, напр., 20%, при закупні всіх видань УНС і „Свободи“.

Дел. відд. 271 повторює низку вже заторкнених рекомендацій адміністративного порядку, як оплату з Головної Канцелярії приміщення на збори відділів і т. п.

Дел. відд. 430 пропонує, щоб головний касир приготував на наступну конвенцію окремий і повний звіт з адміністрації Союзників.

Дел. відд. 39-го стверджує, що будучи вже на двох попередніх конвенціях і на теперішній, він спостеріг тенденцію ділитися УНСОЗ на старих, молодих і новоприбулих членів. Він вважає, що це є без потрібне, бездіставне і шкідливе не тільки для УНСОЗу, але і для всієї нашої спільноти. УНСОЗ — це українська організація, яка не ділить, але об'єднує всіх і під знаком того об'єднання повинна вестись його праця і відбудовується його наради.

Дел. відд. 291-го стверджує, що багато несприємностей є на кожній конвенції під час ухвалення дісти делегатам, і тому він пропонує: Головний Екзекутивний Комітет та Головна Контрольна Комісія вже перед конвенцією знають висоту конвенційного фонду, знають теж кількість делегатів, отже їм легко буде цю загальну конвенційну суму розділити на загальну кількість делегатів та вже перед їх вибором поінформувати кожний відділ про можливу висоту дісти, щоб кожний кандидат на делегата знав та викалькулював собі, чи йому кандидувати на делегата чи ні. Тоді на конвенції під час ухвалення дісти не буде жалів і нарікань та не буде негідних торгів, а крім того заощадиться багато часу на більш конструктивні і потрібні наради та ухвали. В цій справі делегат ставить формальне внесення, себто, щоб Екзекутивний Комітет уже перед конвенцією повідомляв відділи про можливу висоту дісти для делегатів, базуючи її на висоті конвенційного фонду.

Делегати численних відділів підтримують це внесення. Д-р В. Галан ставить внесок під голосування і конвенція його приймає величною більшістю голосів, бо тільки 8 делегатів голосує проти внеску.

Дел. відд. 158-го вважає, що кожний делегат, повернувшись з конвенції, мусить відповідати членам на численні запити в справі Союзників та дому старців: коли, як і на яких умовах їх будуть приймати. Ці справи тут ще не були вирішені, отже було б добре їх висвітнити. Друга справа: сам Екзекутивний Комітет не має часу і не може охопити та кожноразово і правильно вирішувати всі справи, зв'язані з Союзником та домом старців. Тому було б добре вибрати на конвенції, напр., три-членний комітет, який тими справами займався б, планував та звітував, очевидно, в порозумінні з Екзекутивним Комітетом.

Дел. відд. 54-го стверджує, що вже в трьох випадках трапились неточності в розрахунках відділових секретарів, отже він пропонує, щоб відділові секретарі, подібно, як і Екзекутивний Головний урядники, були бондовані, щоб в той спосіб дати повну безпеку членам.

Дел. відд. 238 пропонує, щоб передсідником конвенції та членам Виборчої Комісії признали, крім дісти, що відповідну заплату за їх додатковий труд.

Дел. відд. 473-го стверджує, що конвенція багато терпить на невідповідній підготові, бо багато часу витрачається на другорядні справи, а на важливі питання того часу вже не залишається. Він стверджує, що одна година конвенційних нарад коштує організації 1,500 доларів, а одна мінута понад 25 доларів, а скільки тих годин і мінут витрачено цілком без потреби на справи, які не принесуть організації жадної користі. Щоб цю зайву витрату часу, а з ним і гроша, припинити, він пропонує, щоб головний секретар перед наступною конвенцією якнайбільше приготував усі справи, що мають бути на порядку нарад, щоб звітні головних урядників, включно із звітом про Союзників, були якнайшвидше розіслані поодиноким відділам і делегатам, бо тільки в той спосіб можна повно використати конвенційний час та поставити на найвищий рівень конвенційні наради.

Дел. відд. 175-го пропонує відновити і продовжувати رایонові з'їзди молоді, щоб в той спосіб поширювати союзові ідеї та збільшити організаційні успіхи. Конвенція повинна зобов'язати цим новообраним Головний Уряд, зокрема Екзекутивний Комітет.

Гол. през. Д. Галиччя пригадує, що з-поміж делегатів був поставлений внесок, щоб і ця конвенція, як і попередні, не тільки признала відповідні фонди на народні цілі з Головної Каси, але щоб теж делегати задержали традицію минулих конвенцій та зложили на ті цілі відповідні пожертви для себе. Щоб припнесті збірку тих пожертв, при виплаті діст будуть прийняти окремі уповноважені делегати і вони відразу збиратимуть ці пожертви, які будуть опісля проголошені в союзовому органі та в конвенційному звіті.

Д-р В. Галан стверджує, що дотеперішні внески для добра організації були дуже позитивні, по між ними немає жадних суперечностей та що всі ті внески можна передати в характері рекомендацій і директив новообраному Головному Уряду. А з уваги на короткий час він прохас даліших зголошених до слова делегатів забирати голос тільки в такому випадку, якщо вони справді мають внести якусь нову думку та заторкнути справу, про яку ще не було мови.

Делегати відділу 53-го пропонує, щоб для полегшення організації нових членів, зокрема з-поміж народженої та новоприбулої молоді, видавати відповідні пропагандивні брошури, головню порівняльні щодо вкладок з іншими аскураційними компаніями. Ці порівняння завжди будуть корисні для УНСОЗу і вони матимуть велику переконливу силу.

Делегати відділу 23-го прилучається до рекомендацій, щоб з Головної Канцелярії допомогти оплачувати залі на збори відділів. Крім того вона пропонує, щоб на майбутнє призначувати до конвенційних комісій теж і відповідно кваліфікованих жінок, яких напевно не бракує між делегатами.

Дел. відд. 64-го бажав довгого життя всім головним урядникам, зокрема Екзекутивним, але він при цьому теж хотів би знати, що коли б так, не дай Боже, що сталося, наприклад, головному секретареві, хто тоді зайняв би його місце і хто був би уповноважений покликати когось на те місце? Друга справа, яку вже видивав інший делегат, це окремо комітет, чи комісія, яка займалася б справою адміністрації Союзників. Його попередник пропонував, щоб конвенція вибирала таку комісію. Він натомість рекомендує, щоб Головний Уряд таку комісію з 5-ох осіб призначував, бо в той спосіб можна дібрати краще кваліфікованих людей. Та комісія адмініструвала б Союзником цілком окремо від загальної каси і окремо здавала б звіт, бо тільки тоді можна б краще зорієнтуватися в новому підприємстві.

Дел. відд. 238-го, інж. Андрій Прухницький, насамперед вважає своїм обов'язком скласти конвенції подяку, що вирізняє його вибором до однієї з конвенційних комісій, хоч він є перший раз на конвенції, та ще не мав нагоди

привілеї і можливості для кожного члена. Він теж звертає увагу, що на цій конвенції найбільше часу забрали конвенційні "технічні" як звіти, вибір членів комісії і т. п., а на такі важливі справи, як внески для добра організації, залишається дуже мало часу. Тому він пропонує, щоб майбутні конвенції та їх ведення перерозглядали так, щоб технічні справи займали якнайменше часу, а найбільше уваги приділяти проблемам, зв'язаним з дальшим ростом УНСоюзу. Ного теж вражає, що в дебатах забирають відносно мало голосів його колеги з-поміж тут народженої молоді генерації, хоч на конвенції є їх поважна кількість.

Дел. відд. 445-го дас ряд висловів щодо організаційних труднощів у Канаді, зокрема щодо відносно малої кількості присутніх там членів з-поміж новоприбулих. Головному причини тому він бачить в неінформованості щодо ваги за безпечення в рідній організації та щодо значення і цілей УНСоюзу. Тому він пропонує саме на ці проблеми звернути відповідну увагу, бо це напевно поліпшить результати організаційних зусиль.

Дел. відд. 221-го пригадує бурхливі наради в справі ухвали дати делегатам, з чого неінформовані міг би зробити фальшивий висновок, що це делегати хотіли "розібрати УНСоюз". На ділі так воно не є, бо конвенція в Вашингтоні коштує кожному делегатові багато дорожче, ніж коштувала б в іншому місці. Тому він пропонує, щоб Екзекутивний Головиний Уряд визначував місце майбутніх конвенцій в тих містах, де кошти проєкту не були б такі високі і тоді теж делегати не будуть "торгуватися" за свої діти. Він теж вважає, що теперішні приміщення Головного Канцелярства УНСоюзу в Джерсі Сіті є дуже невдільні і в жадному разі невисатабельні. Тому він думає, що вже найближчий час, щоб УНСоюз розглянувся за відповідним приміщенням для себе в Нью-Йорку, а теперішній будинок, в якому містяться головна канцелярія, віддав на якийсь мей для "Свободи", або на іншу корисну ціль, чи економично продав його.

Дел. відд. 146-го пригадує, що минула конвенція зобов'язала всіх членів усіх відділів зложити щонайменше по одному доларові на Союзівку, але касовий звіт виказує, що тільки дуже мала кількість членів цей обов'язок виконала. Тому він пропонує, щоб постановою минулої конвенції в цій справі зобов'язувала так довго, аж доки не буде в цілості виконана.

Д-р Галан стверджує вичерпання списку зголошених до голосу делегатів та віддає своєю головному передсідникові для відповіді на поодинокі справи.

Відповідь гол. преде. Д. Галиччина

Гол. преде. Д. Галиччин насамперед стверджує, що дебати і внески для добра організації стояли на дуже високому рівні та що всі рекомендації є корисні для організації. Тому теж Екзекутивний і Головиний Уряд з найбільшою присмістю перевели б всі ці рекомендації і переведуть, але тільки в міру того, як на це будуть відповідні засоби-фонди. Відомо ж бо, що на з'їздах і конвенціях кожної організації укладають всілякі корисні плани, проте практично можна опісля здійснити тільки деякі відсоток з них. Не інакше бувало і в нашій організації. Приклад з Українським Конгресовим Комітетом. Якщо б він хотів здійснити всі ті плани і рекомендації, що їх ухвалено на останньому конгресі, до Народний Фонд мусів би внести щонайменше чверть мільйона доларів, а не тих 100 тисяч, що їх пощастило зібрати. Це в громадській організації. Те саме і в такій організації, як УНСоюз. Треба з відчуженістю призначити, що всі видивигнені тут рекомендації насправду корисні і їх варто б здійснити, але це, як сказано, залежить не тільки від самої праці і доброї волі головних урядників, але теж і від фінансів, які є до розпорядження для поодиноких цілей та рекомендаційних планів. Сьогодні можна б уже зібрати великий список невиконаних рекомендацій з багатьох поодиноких конвенцій; їх не виконано не тому, що був неадекватний уряд, або що він не хотів їх виконати, а тільки тому, що їх виконання не було можливе. Відповідаючи коротко на поодинокі запити і пропозиції:

Справа скликування конвенцій в тих містах, де дешевші кошти проєкту і самої конвенції. Припустімо, що деякі делегати платили навіть по 10 доларів за кімнату, хоч були і такі, що платили по чотири або й ще менше. Чи можна сказати, що за висоту ухваленої діти не можна було покрити всіх коштів кожного делегата? А коли навіть деякі делегати не повезуть додому стільки грошей, скільки могли б бути повезти з іншого міста, то чи цей розголос і це значення, що їх мала конвенція для добра нашої організації і для добра української вільної справи не варта того видатку?

Було піднесено справу обмеженого часу на дебати для добра організації. Але тут може зарадити не так Головиний Уряд чи Екзекутивний Комітет, як радше самі делегати. Хай кожний пригадає собі тепер, що і як довго він говорив при дискусії над звітами головних урядників, часто таке, що до звітів цілком не відносилося, тоді кожний може сам собі поставити відповідну рекомендацію в тій справі і справа буде дуже задовільно роз'яснена. Проте, треба призначити, що в дискусії над звітами теж затримувано багато важливих і корисних справ, які належали до дебат над дальніми планами праці, отже цей час не втрачено і справа вилася. Як при цьому зважити, що на цій конвенції кожний дістав слово, хто до нього зголошувався та що кожний насправду міг "дигворитися", то і під цим оглядом ко конвенцію треба вважати за одну з найбільш успішних в історії нашої організації.

Були деякі рекомендації, нап., про з'їзди молоді і т. п., які відносяться до статуту. Очевидно, що всі ці справи можна розглянути шойно Статутова Комісія перед наступною конвенцією і тільки таку рекомендацію, щоб передати ці справи Статутній Комісії, можна тепер Головному Уряду додати.

Рекомендація в справі пропагандивної літератури і порів'янь. Це вже було обговорюване в Головному Уряді і є вже в цій справі план, щоб після конвенції цілий ряд вільнозавільних брошур видати. Це буде виконане.

Справа окремої комісії для Союзівки. Підніс її п. Павчак, який мав часта належати до списку такої комісії, а саме Провісній Комісії, яка була створена на конвенції і яка виконала своє завдання. Багато інших комісій, які були створені раніше чи пізніше, того завдання не виконали, але п. Павчак пригадує собі тільки ту одну комісію і на кожній конвенції він пропонує створити це якусь комісію. Очевидно, якщо така комісія хотіла задармо працювати, то пропозицію п. Павчака можна б тільки привітати. Але обтяжувати адміністративний бюджет це додатковими коштами на утримання і оплачування комісії, то це вже справа інша і тому до неї треба підходити дещо обережніше, питаючи прямо, чи вона виплатиться. Правда, це була б велика помилка для Екзекутиву, але з цього могла б бути втрата для каси, а так, як Союзівка тепер заробляє, не можна собі дозволити ще на окрему комісію.

Усі інші рекомендації, які вимагають нових видатків: нові книжки, конверти при видачі грамот, оплачування заль на наради відділів і т. п., все це дуже корисні рекомендації, і Головиний Уряд матиме їх на увазі, але тільки в такій мірі, наскільки це могли б дозволити адміністративні фонди. Найрадіше, що Екзекутивний Комітет бажав би найперше виконати, це підвищити оплату секретарів до 5%. Бо вони насправду на це заслуговують. Але переведення в життя навіть тієї дуже важливої рекомендації залежатиме від того, чи адміністративний бюджет на це дозволить. Він хоче тільки запевнити, що ця справа буде одна з перших на порядку Екзекутиву після розгляду і перевірки адміністративного фонду та адміністративного бюджету. Секретарі заслуговують на те, щоб мали відповідну винагороду за свій труд. Все ж ваки при цьому треба додати, що секретарі тих відділів, які дають про організацію нових членів і організують їх, не нарікають на свою винагороду і не можуть нарікати. Відомо ж, що секретарі від кожного нового члена впродовж першого року дістають 25% від сколотених від такого члена вкладов. Були такі секретарі, що діставали значні суми винагороди за один рік, і на це вони собі чесно заслужили. Отже, хто пра-

цюватиме для розбудови своєї організації, той може бути певний, що й організація його не скриндять та щедро винагородити його труд.

Була дуже мудра і гідна найвищої уваги рекомендація, щоб ми, члени одної Союзівки, не ділились на старих, колодих і нових. Це правда. Але інж. Прухницький висловив думку, що делегати з тут народженої генерації замало активні на конвенції. Він був у комісії і не мав нагоди спостерігати всієї активності тих делегатів, які нічим не уступали активності інших груп. Інші делегати висловлювали побоювання, що могло б статися таке, що одна з груп може "закопирити" тільки та група, що була б найбільш активна для добра організації та яка принесла б їй найбільше користі. Тут для всіх відкрита дорога. Хто хоче перебрати Союз, нехай вже завтра береться до праці, конструктивної і корисної. Такого "перебравання Союзу" не тільки не треба побоюватися, але навпаки, треба собі того тільки бажати, бо це може вийти тільки на користь самому Союзові і всій нашій спільноті.

Ада. М. Пізнак перебривав від д-ра В. Галана дальший провід нарадами та просить до слова голову Вибірчої Комісії о. Омеляна Мицька.

ЗВІТ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ ПРО ВИСЛІД ВИБОРІВ

Голова Вибірчої Комісії о. Омелян Мицька насамперед висловив, що всі члени Комісії доклали максимальних зусиль та максимум доброї волі, щоб кожний бальот перевірити найбільш сумлінно, найбільш чесно і сумлінно підсумувати всі голоси та дати конвенції якнайточніший вислід голосування. Він, як священик, кожного члена Комісії насамперед закликає, щоб він якнайчесніше виконав свій обов'язок, без будь-якого упередження чи пересуду. Підрахунок голосів — це була важка і відповідальна праця, але Комісія її виконала по найкращій своїй волі і спроможності та з чистою совістю і свідомістю чесно виконала свій обов'язок, стає тепер перед конвенцією.

В урні знайдено всіх 921 бальот, а кінцеві підсумки голосів такі:

Ім'я і прізвище	Кількість голосів
На заступника головного передсідника:	
Посип Лисогір	361
Михайло Пізнак	525
На головного касира:	
Роман Слободян	701
Остан Забитко	156
На головних контролерів:	
Степан Куропас	520
Д-р Володимир Галан	593
Петро Кучма	416
Іван Іванчук	474
Володимир Гіряк	317
Володимир Коссар	326
Омар Малицький-Майсє	181
Теодор Михальчук	98
Юліан Павчук	152
Роман Счук	263
Михайло Волос	133
Олександр Коваль	92
На головних радників:	
Іван Кокельський	470
Дмитро Шмагала	481
Анна Чопек	464
Василь Гуссар	353
Тарас Шпікула	399
Марія Демидчук	421
Володимир Дидик	330
Андрій Джула	400
Микола Давискиба	328
Олена Штогрин	325
Петро Пуцільо	251
Анна Васильовська	241
Д-р Іван Василенко	309
Д-р Ярослав Падох	382
Роман Карбівник	193
Олеся Литвиненко	177
Людмила Івченко	179
Осип Бакай	174
Д-р Петро Гулик	197
Іван Новаківський	215
Євген Зубальський	83
Богдан Зелений	90
Микола Кормелюк	129
Юрій Велгош	94
Євстахій Гомотюк	125
Петро Кочирка	93
Василь Чопка	73
Степан Бардачевський	50
Анна Качор	76
Василь Найдук	90
Юліан Баранюк	33

ПОВОБРАНІ ГОЛОВНИЙ УРЯД УН

Згідно з таким вислідом голосування та з попередній єдиногласним вибором головного передсідника, заступників головного передсідника і головного секретаря, голова Вибірчої Комісії о. Омелян Мицька проголосує новообраний Головиний Уряд Українського Народного Союзу в такому складі і в такому порядку:

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

Головиний передсідник — Дмитро Галиччин
Заступник гол. передсідника — ада. Михайло Пізнак
Заступниця гол. преде. — Геневефа Зешко-Жеребик
Головиний секретар — Григорій Герман
Головиний касир — Роман Слободян

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Д-р Володимир Галан
Степан Куропас
Іван Іванчук
Петро Кучма
Володимир Коссар

ГОЛОВНІ РАДНІ:

Дмитро Шмагала
Іван Кокельський
Анна Чопек
Марія Демидчук
Андрій Джула
Тарас Шпікула
Д-р Ярослав Падох
Василь Гуссар
Володимир Дидик
Микола Давискиба
Олена Штогрин

ЗАПИТИ В СПРАВІ ВИБОРІВ

До запитів у справі виборів зголошуються делегати відділів: 83, 64, 45 і 473.
Дел. відд. 83-го, п. Роман Карбівник робить деякі заваження врівноваженого порядку у зв'язку з особою голови Вибірчої Комісії, але на загальне домагання конвенції ці заваження відкидає, натомість підносить низку критичних заваж щодо поступування Вибірчої Комісії, у зв'язку з тим, що на заступника головного передсідника була поставлена теж кандидатура п. Михайла Дубаса і він ту кандидатуру прийняв, але його чомусь не було на офіційному бальоті.
О. Мицька висловлює, що всі кандидати були поміщені на

списку, який був переданий гол. секретареві Германові, що з черги передав список до виготовлення в друкарні. Проте, через затягнення дебат не було можливостей належно перевірити виготовлений в друкарні список і тому деякі кандидати там пропущено: п. Дубаса на заст. гол. передсідника і п. Баранюка та ада. Гаврилка на головних радників. На відсутність кандидатур п. Баранюка звернено своєчасно увагу і помилку, за його згодою, своєчасно поправлено, чого, на жаль, не зроблено з іменем п. Дубаса.

Ада. Пізнак, у порозумінні з гол. секретарем Г. Германом, висловлює додатково, що п. Дубас справді був на списку, переданому до друкарні, але тому, що дискусія затягулася так, що вже не було ані часу ані можливостей доручити передрук бальоту, то він, ада. М. Пізнак, від імені президії конвенції прохав п. Дубаса, п. Баранюка і п. Гаврилка пробажання за ту помилку, яка сталася не зі злої волі і не з вини конвенції, але за яку конвенція відповідальна.

Гол. преде. Д. Галиччин зі свого боку стверджує, що помилка справді сталася та що її ніхто інший не може напирати, як тільки сам п. Дубас, якщо він прийме прохання про пробажання від голови конвенції в імені конвенції. Коли б п. Дубас того захотів, то він може вимагати повторення вибору заступника гол. передсідника і конвенція мусила б його вимогу здійснити. Отже, насправді помилки є тільки в руках п. Дубаса і тільки він сам може цю справу вирішити.

Михайло Дубас забирає слово та стверджує, що він свідомий того, що він міг би наробити конвенції клопоту, але він, як "добрий син старого батька — Союзу", того клопоту робити не буде і перепросити приймає.

Гол. преде. Д. Галиччин від імені конвенції і всіх делегатів дякує п. Дубаса за його великодушність, а конвенція підтверджує цю подяку оваційним оплесками.

Ада. М. Пізнак, як голова конвенції, повторює вислів вдячності п. Дубасові, але рівночасно заявляє, що коли б у когонебудь був найменший сумнів щодо можливостей висліди вибору заст. головного передсідника, то він сам від себе, як особисто в тому заінтересований, бо він був обраний на цей пост, на який кандидував і п. Дубас, готов домагатися повторення вибору, щоб кожний такий сумнів розвіяти.

Ада. М. Пізнак в дальшому стверджує, що це саме, що відносилось до п. Дубаса, відноситься і до п. Гаврилка, бо щодо п. Баранюка, то його справу вже полагоджено попереднього дня. Він просить до голосу п. Гаврилка.

Ада. Микола Гаврилко, делегат 204 відділу, приймає перепросити з боку Президії, але при цій нагоді висловлює низку гостро-критичних заваж на адресу голови конвенції, ада. М. Пізнака, з яким поза конвенцією його в'яжуть не тільки професійні, але і дружні відносини. Ада. Пізнакові він закидає головне те, що він сам забігає "пописуватися" своїми промовами коштам делегатів, зловживаючи в той спосіб допирієм йому постом голови конвенції.

Ада. Пізнак у відповідь стверджує, що він прийняв важкі обов'язки голови конвенції, отже мусить прийняти й зроблені ада. Гаврилком закиди, залишаючи самій конвенції та конвенційним делегатам оцінку його праці та оцінку виконуваних ним обов'язків голови конвенції.

Дел. відд. 64-го заважує, що в статуті є означено, що в Головиній Раді повинно бути дві жінки, а тим часом вибрано аж три.

Ада. М. Пізнак висловлює, що статут визначає, що повинно бути найменше дві жінки, отже встановлює мінімум, але не обмежує і не забороняє вибирати більше жінок.

Ухвала заяви довіря Вибірчій Комісії

Дел. відділу 473-го ставить формальне внесення, щоб прийняти звіт Вибірчої Комісії та висловити їй вдячність і признання за її працю.

Конвенція приймає внесок єдиногласно вставленим з місць.

ПРЕЗІДІЯ КОНВЕНЦІЇ КІНЧАЄ СВОЄ УРЯДУВАННЯ

Ада. М. Пізнак стверджує, що його функція, як голови конвенції закінчена і дальше ведення, згл. закінчення наради він передає перевибраному головному передсідникові п. Д. Галиччові, дякуючи за довіря та співпрацю, що їх він мав з боку конвенції.

Гол. преде. Д. Галиччин дякує голові і всій Президії конвенції за її великий труд у веденні наради, а конвенція прилучається до цієї подяки своїми оплесками.

На пригадку, що Пресова Комісія ще бажала б здати звіт, гол. преде. Д. Галиччин стверджує, що делегати бачили успішну працю тієї комісії, яка доклала багато зусиль для розголошення конвенції, а з нею і української справи, отже він уважає, що Пресова Комісія добре виконала свій обов'язок та, під оплески конвенції, складає її подяку.

ПРИСЯГА НОВООБРАНОГО ГОЛОВНОГО УРАДУ

Конвенція Президія сходять і забирає місця поруч з делегатами, а на президіальне підвищення виходять члени новообраного уряду, підносять праву руку і, повторюючи за головним передсідником, складають таку присягу:

Ми, новообрані головні урядники Українського Народного Союзу, присягаємо перед Всемогутим Богом і перед Вами, Шановні Делегати, що будемо чесно і вірно сповняти і виконувати свої обов'язки і завдання, як головні урядники цієї організації, що ми завжди будемо придержуватися, сповняти і слухати правил, регуляцій і законів Українського Народного Союзу, що ми будемо обороняти і охороняти добре ім'я Українського Народного Союзу; що ми будемо старатися дбати про його

добробут і про нашої найкращий силі працювати для загального добра Українського Народного Союзу. Так нам, Боже, допоможи. Амінь.

Конвенція вислухує присяги новообраних членів Головного Уряду, стоячи.

КІНЦЕВЕ СЛОВО Д. ГАЛИЧЧИНА

Перед закриттям конвенційний нарад, перевибраний головний передсідник Д. Галиччин висловлює таку промову: Шановні Делегати і Делегати!

Ми закінчуємо наші конвенційні наради і злидемо до своїх домів, деякі задоволені, а деякі ні. Недовольні будуть головню ті, що кандидували на головних урядників, але не були обрані. Проте, до справжнього невдоволення немає причин. Це бо вже такий демократичний закон, що може бути вибрана тільки обмежена кількість, але коли хто не був обраний, то це ще не означає, що він не є добрим членом УНСоюзу, чи не був би добрим урядником. Хто не був обраний на теперішній конвенції, той не потребує зражуватися і опускати рук, але навпаки, взятися ще завзятіше до праці, щоб перемогти в виборах на наступній конвенції.

Підсумовуючи цю нашу конвенцію, я "вважаю, що ми часом всі причини та насправду можемо бути задоволені і горді з неї. Це бо була надзвичайна конвенція, в цілій 60-літній історії нашої організації. Була вона надзвичайна головню тим, що ми ще ніколи не мали нагоди зіткнутися на нашій конвенції стільки представників Конгресу і Уряду та вислухати від них стільки одушевляючих слів признання і рівночасно добрих перебажвань на майбутнє, як на цій конвенції. Вісім сенаторів, шість конгресменів, високий представник уряду і одна буша амбасадорка вважали своїм честю побувати з нами на цій конвенції та мати нагоду "промовляти до нас. Ми гостили на цій конвенції двох найвищих представників Конгресу та сенаторів найбільших стейт, а їхні промови відносились не тільки до наших організаційних та загально-американських справ, але й до волі українського народу. Ця конвенція була найкращим образом того, якою є наша організація. Цією конвенцією ми доказали, що Український Народний Союз дбає не тільки про своїх членів і не тільки їм допомагає, але дбає і допомагає всій нашій спільноті, даючи максимальний вклад в розбудову всього нашого життя і в допомогу українським вільнолюбним змаганням.

Градда, ці промови високих американських представників, які були на цій конвенції висловлені, ще не дадуть волі українському народові, але вони є великою моральною і політичною допомогою в змаганні до тієї волі. Кожне бо відповідальне слово, сказане в обороні справедливої української справи, зближає український нарід до його "Великої Меті: волі і власної державності, до якої він так жартівно змагає і за яку він так героїчно бореться. Цією конвенцією ми дали найкращу відсіч нашим ворогам і протиникам, та рівночасно найбільш переконливі аргументи нашим приятелям і прихильникам. У минулому, а то ще й сьогодні можна почути, молява, Український Народний Союз — це "чисто бізнесова" організація, що звичайна аскурація; яку донебудь можна дістати. І коли б ми так хотіли перевірити себе навіть на цій залі, то ми могли б ствердити, що загальна сума нашого забезпечення в американських аскураційних компаніях багатоза разів перевищує суму нашого забезпечення в УНСоюзі. Але, чи буди-яка з тих компаній клічч Вас на такі конвенції, чи вислухає Вашого голосу і Ваших побажань та чи здійснює вона їх так заповняливо, як Український Народний Союз? А чи впаде в тих компаніях бодай одне добре слово в користь і в обороні України та українського визволення, не кажучи вже про таку маршфастацію в користь того визволення, як ми б мали на оцій конвенції?

У цьому кожний має найкращу відповідь, чому він повинен належати до Українського Народного Союзу і чому ми в найближчому часі повинні збільшити нашу організацію на десятки тисяч нових членів, однаково, як з новою і давньою імміграцією, так і з тут народженої генерації. В цій 60-конвенції ми мали велике і голосне підтвердження того, що "Український Народний Союз є надхненням і гордістю не тільки для його членів і для українців в Америці, але й для українців в усьому світі!" Нашим святим обов'язком є докласти всіх зусиль, щоб він, наш Український Народний Союз, такою гордістю і таким надхненням назавжди був. З цією ствердою постановою ми повинні залишити цю конвенцію і вже завтра почати найбільш наполегливу працю; щоб, прийшовши за чотири роки на чергову конвенцію, ми ще більшими успіхами і ще більшими досягненнями виправдали цю горду назву: надхнення і одушевлення для всіх українців в усьому світі, яку надамо нашій організації.

КОНВЕНЦІЯ З БОГОМ ЗАКІНЧУЄ СВОЇ НАРАДИ

23-тя конвенція Українського Народного Союзу, як почалася, так і закінчилася з Богом. Кінцеву молитву, дякуючи Господеві за ласку в нарадах та, благавши його благословення в дальшій праці, провів, запрошений до слова головним передсідником Д. Галиччином, український православний парох столиці, Веч. о. Варварів. Він теж висловив коротке кінцеве слово, підкреслюючи велику вагітність Українського Народного Союзу для всіх українців, без різниці їхнього походження, віровизнання чи політичних переконань.

Після слова Веч. о. Варварова, гол. преде. Д. Галиччин формально закрав 23-ттю звичайну конвенцію Українського Народного Союзу в суботу, дня 6-го червня ввечері, а всі делегати і делегати відповіли Український Національний Гімн:

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА!

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
DMYTRO HALYCHYN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:

MICHAEL PLZNAK
310 E. 74th St., New York, N. Y.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:

Mrs. GENEVIEVE ZEREBNAK
645 Reed Avenue, Akron 1, Ohio

РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:

GREGORY HERMAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСИР:

ROMAN SLOBODIAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

WALTER GALAN
7039 Limekiln Pike
Philadelphia 38, Pa.

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland, Chicago 34, Ill.

JOHN W. EVANCHUK
8930 Manor Ave., Detroit 4, Mich.

PETER KUCHMA
95 E. 7th St., New York 3, N. Y.

WLADIMIR KOSSAR
150 Eugene St.
Winnipeg, Man., Canada

ГОЛОВНІ РАДНІ:

DMYTRO SZMAGALA
4037 Riveredge Rd., W. Park Sta.
Cleveland 11, Ohio